

Становище на Европейския надзорен орган по защита на данните относно Предложението за директива на Европейския парламент и на Съвета относно отпадъците от електрическо и електронно оборудване (ОЕЕО)

(2010/С 280/02)

ЕВРОПЕЙСКИЯТ НАДЗОРЕН ОРГАН ПО ЗАЩИТА НА ДАННИТЕ,

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 16 от него,

като взе предвид Хартата на основните права на Европейския съюз, и по-специално член 8 от нея,

като взе предвид Директива 95/46/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 24 октомври 1995 г. за защита на физическите лица при обработването на лични данни и за свободното движение на тези данни, и по-специално член 17 от нея,

като взе предвид Регламент (ЕО) № 45/2001 на Европейския парламент и на Съвета от 18 декември 2000 г. относно защитата на лицата по отношение на обработката на лични данни от институции и органи на Общността и за свободното движение на такива данни, и по-специално член 41 от него,

ПРИЕ СЛЕДНОТО СТАНОВИЩЕ:

I. ВЪВЕДЕНИЕ

1. На 3 декември 2008 г. Комисията прие Предложение за директива на Европейския парламент и на Съвета относно отпадъците от електрическо и електронно оборудване (ОЕЕО) (наричано по-нататък „предложението“) ⁽¹⁾. Предложението е прието с цел да бъде преработена Директива 2002/96/ЕО относно отпадъци от електрическо и електронно оборудване (ОЕЕО), приета на 27 януари 2003 г. (наричана по-нататък „директивата“) ⁽²⁾, без да се променят мотивите или доводите за събиране и рециклиране на ОЕЕО.
2. Не е проведена консултация с ЕНОЗД съгласно член 28, параграф 2 от Регламент (ЕО) № 45/2001 ⁽³⁾. Поради това ЕНОЗД прие по собствена инициатива настоящото становище въз основа на член 41, параграф 2 от цитирания регламент. ЕНОЗД препоръчва настоящото становище да бъде споменато в преамбула на предложението.

⁽¹⁾ COM(2008) 810, окончателен.

⁽²⁾ ОВ L 37, 13.2.2003 г., стр. 24.

⁽³⁾ Регламент (ЕО) № 45/2001 на Европейския парламент и на Съвета от 18 декември 2000 г. относно защитата на лицата по отношение на обработката на лични данни от институции и органи на Общността и за свободното движение на такива данни, ОВ L 8, 12.1.2001 г., стр. 1.

3. ЕНОЗД е наясно, че тази препоръка е отправена на напреднал етап на законодателния процес, но въпреки това счита, че е обосновано и полезно да издаде настоящото становище, тъй като предложението повдига значими въпроси, свързани със защитата на данните, които не са засегнати в текста. Настоящото становище няма за цел промяна на основната и преобладаваща цел и съдържание на предложението, чийто „център на тежестта“ ⁽⁴⁾ остава в областта на опазването на околната среда, а само да въведе допълнително измерение, което става все по-значимо за нашето информационно общество ⁽⁵⁾.

4. ЕНОЗД осъзнава също така и ограничения обхват на процедурата по преработване, но въпреки това призовава законодателите да отчетат настоящите препоръки в съответствие с член 8 от Междунституционалното споразумение относно процедурата по преработване на нормативни актове (което предвижда възможност за внасяне на изменения в разпоредби, чийто текст не е променен) ⁽⁶⁾.

II. КОНТЕКСТ И ПРЕДИСТОРИЯ НА ПРЕДЛОЖЕНИЕТО И НЕГОВОТО ЗНАЧЕНИЕ ЗА ЗАЩИТАТА НА ДАННИТЕ

5. Целта на предложението е да актуализира действащата директива, свързана с изхвърлянето, повторното използване и рециклирането на ОЕЕО. Техническите, правните и административните проблеми през първите години от прилагането на директивата мотивираха изготвянето на предложението в съответствие с член 17, параграф 5 от директивата.
6. Електрическото и електронното оборудване (ЕЕО) представлява широка група продукти, която включва разнообразни информационни носители, на които може да се съхраняват лични данни, например информационно-технологично и телекомуникационно оборудване (персонални компютри, преносими компютри, електронни комуникационни терминали), които в настоящите технологично-икономически условия се характеризират с все по-кратки цикли на иновации и, поради технологичното сближаване,

⁽⁴⁾ Вж. Съд на Европейските общности, 23.2.1999 г., С-42/97, Европейският парламент срещу Съвета на Европейския съюз, [1999] ECR I-869, параграф 43.

⁽⁵⁾ Вж. също, *inter alia*, Съд на Европейските общности, 30.1.2001 г., С-36/98 Испания срещу Съвета, [2001] ECR I-779, параграф 59: „Ако при проверката на общностен акт се установи, че той има двойна цел или че е съставен от две части, едната от които може да бъде определена като основна или преобладаваща, докато другата е само аксесорна, актът трябва да има едно-единствено правно основание, а именно правно основание, което съответства на основната или преобладаващата цел или съставна част“.

⁽⁶⁾ Междунституционално споразумение от 28 ноември 2001 година относно по-структурирано използване на техниката за преработване на нормативни актове, ОВ С 77, 28.3.2002 г., стр. 1.

- с наличието на многофункционални устройства. Технологичното развитие в областта на електронните информационни носители се ускорява рязко, особено по отношение на капацитета и размера на носителите за съхранение на данни, поради което пазарните механизми предизвикват аналогично ускоряване на изваждането от употреба на ЕЕО (съдържащо големи обеми често чувствителни лични данни). В резултат от това не само ОЕЕО „са един от най-бързо растящите потоци отпадъци в ЕС“⁽⁷⁾, но също така във връзка с неправилното изхвърляне е налице очевиден повишен риск от загуба и разпространение на лични данни, съхранявани на този вид ЕЕО.
7. Дълго време политиките на Европейския съюз в областта на околната среда и устойчивото развитие бяха насочени към ограничаване на разхищенията на природни ресурси и въвеждане на мерки за предотвратяване на замърсяването.
8. Мерките, свързани с изхвърляне, повторна употреба и рециклиране на ОЕЕО, са елемент от тази рамка. Тези мерки са насочени към предотвратяване изхвърлянето на електрическо и електронно оборудване заедно със смесени отпадъци и въвеждане на задължение за производителите да създадат механизми за изхвърляне на такива отпадъци по предвидения в директивата начин.
9. Измежду различните мерки, предвидени в директивата, следва да подчертаем по-специално тези, които са насочени към *повторна употреба* (т.е. всяка операция, посредством която ОЕЕО, или техни компоненти се използват повторно за същата цел, за която са били предназначени, включително продължителната употреба на уредите или техните компоненти, които са върнати в пунктовете за събиране, на разпространителите, на тези, които ги рециклират, или на производителите), към *рециклиране* (т.е. преработка в производствен процес на отпадъчните материали за тяхната първоначална цел или за друга цел) и към намиране на други форми за оползотворяване на ОЕЕО с цел намаляване обема на изхвърляните отпадъци (вж. член 1 и член 3, буква г) и буква д) от директивата).
10. Тези операции, и по-конкретно повторната употреба и рециклирането на ОЕЕО, и особено на информационно-технологично и телекомуникационно оборудване, може да са свързани с по-висок в сравнение с миналото риск лицата, които събират ОЕЕО или продават и купуват употребявани или рециклирани устройства, да получат достъп до лични данни, съхранявани в тях. Такива данни често са чувствителни или са свързани с голям брой физически лица.
11. Поради всички тези причини ЕНОЗД счита, че всички заинтересовани страни (потребители и производители на ЕЕО) трябва спешно да бъдат запознати с рисковете за личните данни, особено в заключителния етап на цикъла на живот
- на ЕЕО. На този етап, въпреки че ЕЕО имат по-малка икономическа стойност, те често съдържат големи обеми лични данни, поради което е вероятно да имат висока „присъща“ стойност за субекта на данните и/или други лица.

III. АНАЛИЗ НА ПРЕДЛОЖЕНИЕТО

III.1. Приложимост на Директива 95/46/ЕО

12. ЕНОЗД няма забележки по общата цел на предложението и напълно подкрепя предприетата инициатива, която е насочена към подобряване на екологичните политики в областта на ОЕЕО.
13. Предложението, както и директивата, обаче, са фокусирани само върху екологичните рискове, свързани с изхвърлянето на ОЕЕО. В текста не са отчетени други допълнителни рискове за физическите лица и/или организациите, които може да възникнат в резултат от операциите по изхвърляне, повторна употреба или рециклиране на ОЕЕО, и особено тези, които са свързани с вероятността от нерегламентирано придобиване, разкриване или разпространение на лични данни, съхранявани в ОЕЕО.
14. Важно е да се отбележи, че Директива 95/46/ЕО⁽⁸⁾ се прилага към „всяка операция или набор от операции, прилагани към личните данни“, включително към тяхното „изтриване или унищожаване“ (член 2, буква б). Изхвърлянето на ЕЕО може да включва операции по обработване на данни. Поради това има припокриване на предложението и спомената по-горе директива, поради което правилата за защита на данните могат да се прилагат към дейности, попадащи в обхвата на предложението.

III.2. Изхвърляне на ОЕЕО и мерки за сигурност

15. ЕНОЗД подчертава значителните рискове, съществуващи за физически лица и/или организации, изпълняващи функциите на „администратори на данни“⁽⁹⁾, когато ОЕЕО, и по-специално такива от информационно-технологично и телекомуникационно оборудване, съдържат в момента на изхвърлянето лични данни, отнасящи се до потребителите на тези устройства и/или трети страни. Нерегламентираният достъп до, или разкриването на такава лична информация, която в някои случаи се състои от специални категории данни, разкриващи расовата принадлежност или етническия произход, политическите убеждения, религиозните или философски вярвания, членството в синдикални организации, както и данни, отнасящи се до здравето и сексуалния живот (т.нар. „чувствителни данни“)⁽¹⁰⁾, наистина може да засегне неприкосновеността на личния живот и достойнството на лицата, за които се отнасят данните, както и други легитимни (например икономически) интереси на тези лица/организации.

⁽⁷⁾ Вж. Работния документ на службите на Комисията, придружаващ Предложението за директива на Европейския парламент и на Съвета относно отпадъците от електрическо и електронно оборудване (ОЕЕО) (преработено). Оценка на въздействието, 3.12.2008 г. (COM(2008) 810 окончателен) SEC(2008) 2933, стр. 17.

⁽⁸⁾ Директива 95/46/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 24 октомври 1995 година за защита на физическите лица при обработването на лични данни и за свободното движение на тези данни, ОВ L 281, 23.11.1995 г., стр. 31.

⁽⁹⁾ Определение на понятието „администратор“ се съдържа в член 2, буква г) от Директива 95/46/ЕО.

⁽¹⁰⁾ Вж. член 8, Директива 95/46/ЕО.

16. По принцип ЕНОЗД счита за необходимо да подчертае значението на предприемането на подходящи мерки за сигурност на всеки етап (от началото до края) на обработката на лични данни, както е подчертавал многократно в други становища ⁽¹¹⁾. Това важи *a fortiori* за чувствителния етап, на който администраторът на данни възнамерява да изхвърли устройства, съдържащи лични данни.
17. В действителност спазването на мерките за сигурност често е предпоставка да се гарантира ефективно правото на защита на личните данни.
18. Поради това би било непоследователно да се въведе задължение за внедряване на (понякога скъпи) мерки за сигурност по отношение на обичайните операции по обработване на лични данни (предвидени в член 17 от Директива 95/46/ЕО, когато тази разпоредба е приложима ⁽¹²⁾), а след това да не се обмисли въвеждането на подходящи мерки за сигурност по отношение на изхвърлянето на ОЕЕО.
19. Не по-малко непоследователно би било да се отдава такова значение на въпроса за сигурността на данните, че да се въведе изискване за уведомяване в случай на нарушение на правото на защита на данните с член 2 от Директива 2009/136/ЕО ⁽¹³⁾, а същевременно да не се предвидят никакви гаранции или предпазни мерки при изхвърляне на ОЕЕО, както и при повторна употреба или рециклиране на ОЕЕО.
20. ЕНОЗД изразява съжаление, че в текста на предложението не са отчетени потенциално увреждащите резултати от изхвърлянето на ОЕЕО по отношение на защитата на личните данни, съхранявани в „употребявано“ оборудване.
21. Този аспект не е отчетен и в оценката на въздействието, изготвена от Комисията ⁽¹⁴⁾, въпреки че опитът показва, че предприемането на подходящи мерки за сигурност в случаи на изхвърляне на ОЕЕО може да застраши

защитата на личните данни ⁽¹⁵⁾. Поради комплексния характер на засегнатите въпроси (например големия брой легитимни методи, технологии и заинтересовани страни, свързани с цикъла на изхвърляне на ОЕЕО), ЕНОЗД счита, че би било подходящо да се извърши „оценка на въздействието по отношение на защитата на неприкосновеността на личния живот и на личните данни“ на процесите, свързани с изхвърлянето на ОЕЕО.

22. Въпреки това ЕНОЗД настоятелно препоръчва да се разработят „най-добрите достъпни техники“ за гарантиране неприкосновеността на личния живот, защита на личните данни и сигурност в тази област.
23. Следва да посочим и факта, че по време на публичната консултация, предприета преди преработването на директивата, в някои случаи заинтересовани страни, и по-специално дружества в сектора на информационните технологии и електронните комуникации повдигнаха въпроси, свързани със сигурността и защитата на личните данни ⁽¹⁶⁾.
24. И накрая следва да отбележим, че някои национални органи по защита на данните са публикували насоки за намаляване на рисковете, произтичащи от предприемане на необходимите мерки за сигурност, по-специално по отношение на изхвърляне на материали, попадащи в обхвата на директивата ⁽¹⁷⁾.

⁽¹⁵⁾ Вж. например публикуваната онлайн статия на BBC „Children's files on eBay computer“ (Досиета на деца в паметта на компютър, продаден по eBay), 4 май 2007 г., в която се съобщава, че компютър, съдържащ лични данни, свързани с настаняване в приемни семейства и осиновяване на деца, е бил продаден чрез уебсайта eBay (http://news.bbc.co.uk/2/hi/uk_news/england/6627265.stm); вж. също публикуваната онлайн статия на BBC „Bank customer data sold on eBay“ (Данни на клиенти на банка, продадени по eBay), 26 август 2008 г., в която се съобщава, че твърд диск, съдържащ лични данни на 1 млн. клиенти на банка, е бил продаден чрез уебсайта eBay (http://news.bbc.co.uk/2/hi/uk_news/7581540.stm).

⁽¹⁶⁾ Вж. НР, Консултация със заинтересованите страни относно прегледа на Директива 2002/96/ЕО на Европейския парламент и на Съвета относно отпадъци от електрическо и електронно оборудване (ОЕЕО), стр. 7—8; DELL (проектокоментари), Варианти на политиката относно прегледа на ОЕЕО в рамките на консултацията със заинтересованите страни във връзка с прегледа на Директива 2002/96/ЕО на Европейския парламент и на Съвета относно отпадъци от електрическо и електронно оборудване (ОЕЕО), стр. 2, точка 1.1 и стр. 4, точка 1.3 (3.6.2008 г.); Позиция и предложение на Royal Philips Electronics, Консултация със заинтересованите страни относно прегледа на директивата относно ОЕЕО, стр. 12 (5.6.2008 г.) (http://circa.europa.eu/Public/irc/env/weee_2008_review/library). Вж. отговора на консултацията относно ОЕЕО, Резюме на отговорите и реакции на правителствата във връзка с четвъртата консултация относно изпълнението на Директива 2002/96/ЕО и Директива 2003/108/ЕО относно отпадъците от електрическо и електронно оборудване, декември 2006 г., стр. 30: „Защита на данните и сигурност. Някои дружества за управление на отпадъци биха желали да бъдат издадени указания относно защитата на данните и сигурността, особено с оглед на факта, че те ще обработват чувствителни данни“ (<http://www.berr.gov.uk/files/file35961.pdf>).

⁽¹⁷⁾ Landesbeauftragter für Datenschutz und Informationsfreiheit Bremen, Entwicklung eines Konzeptes zur Löschung und Datenträgervernichtung durch Behörden und Unternehmen, 16. Mai 2007 (<http://www.datenschutz-bremen.de/rtf/datenloeschung.rtf>); Garante per la protezione dei dati personali, Electrical and Electronic Waste and Data Protection, 13 октомври 2008 г. (<http://www.garanteprivacy.it/garante/doc.jsp?ID=1583482>), споменато също в Дванадесетия годишен доклад на Работната група за защита на личните данни по член 29, 16 юни 2009 г., стр. 57; вж. също Международна работна група по защитата на данните и телекомуникациите, Препоръка относно защитата на данните и електронните отпадъци, София, 12—13.3.2009 г. (<http://www.datenschutz-berlin.de/attachments/650/675.38.14.pdf>) 1264671551).

⁽¹¹⁾ Вж. Становище на ЕНОЗД относно Агенцията за управление на широкомащабни информационни системи (ОВ С 70, 19.3.2010 г., стр. 13), точки 46 и 47; Становище относно предложението за директива на Европейския парламент и на Съвета за прилагането на правата на пациентите при трансгранично здравно обслужване (ОВ С 128, 6.6.2009 г., стр. 20), точки 27—31.

⁽¹²⁾ Вж. член 3 от същата директива.

⁽¹³⁾ Директива 2009/136/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 25 ноември 2009 година за изменение на Директива 2002/22/ЕО относно универсалната услуга и правата на потребителите във връзка с електронните съобщителни мрежи и услуги, Директива 2002/58/ЕО относно обработката на лични данни и защита на правото на неприкосновеност на личния живот в сектора на електронните комуникации и Регламент (ЕО) № 2006/2004 за сътрудничество между националните органи, отговорни за прилагане на законодателството за защита на потребителите, ОВ L 337, 18.12.2009 г., стр. 11.

⁽¹⁴⁾ Работен документ на службите на Комисията, придружаващ Предложението за директива на Европейския парламент и на Съвета относно отпадъците от електрическо и електронно оборудване (ОЕЕО) (преработено), SEC(2008) 2933, 3.12.2008 г.; вж. също и Университет на ООН, 2008 г., Преглед на Директива 2002/96/ЕО относно отпадъци от електрическо и електронно оборудване (ОЕЕО), Европейска комисия, Белгия, 2007 г., стр. 273 (http://ec.europa.eu/environment/waste/weee/pdf/final_rep_unu.pdf); „Сигурността на данните също е проблем — отстраняване на лични данни от твърд диск“.

25. ЕНОЗД подчертава отново, че Директива 95/46/ЕО се прилага към етапа на изхвърляне на ОЕЕО, съдържащо лични данни. Следователно администраторите на данни, и особено тези, които използват информационно-технологични и комуникационни устройства, са длъжни да изпълняват своите задължения във връзка със сигурността, за да предотвратят нерегламентирано разкриване или разпространение на лични данни. За тази цел, както и за да не бъдат подвеждани под отговорност за нарушения на мерките за сигурност, администраторите на лични данни в публичния и в частния сектор следва да приемат в сътрудничество с длъжностните лица за защита на данните (където има такива) подходящи политики за изхвърляне на ОЕЕО, съдържащо лични данни.
26. Когато администраторите на данни, които изхвърлят ОЕЕО, не притежават необходимите умения и/или техническо ноухау за изтриване на съответните лични данни, те могат да поверят тази задача на квалифицирани обработващи лични данни (например центрове за помощ, производители и разпространители на оборудване) при условията, предвидени в член 17, параграфи 2, 3 и 4 от Директива 95/46/ЕО. Тези обработващи лични данни удостоверяват на свой ред изпълнението на съответните операции и/или ги извършват самостоятелно.
27. С оглед на тези съображения ЕНОЗД стигна до заключението, че при преработването на директивата към разпоредбите, свързани с опазването на околната среда, следва да се добавят и принципите на защита на данните.
28. Поради това ЕНОЗД препоръчва на Съвета и на Европейския парламент да включат в настоящото предложение специална разпоредба, съгласно която директивата се прилага към изхвърлянето на ОЕЕО, без да се засяга Директива 95/46/ЕО.

III.3. Повторна употреба или рециклиране на ОЕЕО и мерки за сигурност

29. Тъй като лицата, натоварени с операции по изхвърляне, могат да вземат самостоятелни решения по отношение на съхраняваните в ЕЕО данни, те могат да се считат за „администратори на данни“⁽¹⁸⁾. Те трябва, следователно, да приемат вътрешни процедури за избягване на ненужни операции по обработване на съхранявани в ОЕЕО лични данни, а именно операции, различни от тези, които са строго необходими за проверка на ефективното заличаване на съдържащите се там данни.

⁽¹⁸⁾ „Понятието за администратор е [...] функционално в смисъл, че целта му е отговорностите да бъдат възложени на разполагащите с фактическо влияние, т.е. то е основано на фактически, а не на формален анализ“: вж. Работна група за защита на личните данни по член 29, WP 169, Становище № 1/2010 относно понятията за „администратор“ и „обработващ лични данни“, прието на 16 февруари 2010 г.

30. Освен това те са длъжни да не допускат неупълномощени лица да получават или обработват данни, записани на ЕЕО. По-конкретно, при рециклиране или повторна употреба на информационни носители, при което тези носители биват повторно пускани на пазара, съществува по-голям риск от нерегламентирано разкриване или разпространение на лични данни, а също така трябва да се предотврати нерегламентиран достъп до лични данни.
31. Поради това ЕНОЗД препоръчва на Съвета и на Европейския парламент да включат в настоящото предложение специална разпоредба, забраняваща пускането на пазара на употребявани устройства, по отношение на които не са предварително предприети подходящи мерки за сигурност, съответстващи на най-новите технически стандарти (например многократен презапис), гарантиращи заличаването на лични данни, които може да се съдържат в тях.

III.4. Защита на неприкосновеността на личния живот и сигурност „още на етапа на проектирането“

32. Подготвяната нормативна уредба в областта на електронните отпадъци следва не само да включва специални разпоредби относно общия „принцип за екологично проектиране“ на оборудване (вж. член 4 от предложението „Разработване на продукти“), но, както е посочено в други становища на ЕНОЗД⁽¹⁹⁾, също и разпоредба във връзка с принципа на „защита на неприкосновеността на личния живот още на етапа на проектирането“⁽²⁰⁾ или по-конкретно в тази област: „сигурност още на етапа на проектирането“⁽²¹⁾. Доколкото е възможно защитата на неприкосновеността на личния живот и на данните следва да бъде интегрирана по принцип при проектирането на електрическото и електронното оборудване, така че потребителите да имат възможност да изтриват лесно и безплатно лични данни, които може да се съдържат в устройства, при тяхното изхвърляне⁽²²⁾.

⁽¹⁹⁾ Вж. например ЕНОЗД и научните изследвания и технологичното развитие в ЕС. Политически документ, 28 април 2008 г., стр. 2; Становището на ЕНОЗД относно съобщението на Комисията „План за действие за внедряване на интелигентните транспортни системи в Европа“ (ОВ С 47, 25.2.2010 г., стр. 6), Становището на ЕНОЗД относно фармакологичната бдителност (ОВ С 229, 23.9.2009 г., стр. 19).

⁽²⁰⁾ В подкрепа на широко прилагане на принципа, вж. Работна група за защита на личните данни по член 29 — Работна група „Полиция и правосъдие“, Бъдещето на неприкосновеността на личния живот. Съвместен принос към консултацията на Европейската комисия относно нормативната уредба на основното право на защита на личните данни, WP 168, приет на 1 декември 2009 г., стр. 3 и 12. Вж. също Препоръката на Комисията относно спазването на принципите за неприкосновеност на личния живот и защита на данните в приложения, използващи радиочестотна идентификация, С(2009) 3200 окончателен, стр. 8.

⁽²¹⁾ Вж. Съобщението на Комисията, Европейска програма за изследвания и иновации в областта на сигурността — първоначална позиция на Комисията относно ключовите констатации и препоръки на Европейския форум за изследвания и иновации в областта на сигурността, COM(2009) 691 окончателен, стр. 6 и 14.

⁽²²⁾ Вж. също ЕНОЗД, Становище от 18 март 2010 г. относно повишаване на доверието в информационното общество посредством подобряване на защитата на личните данни и на неприкосновеността на личния живот.

33. Този подход се основава очевидно на член 3, параграф 3, буква в) от Директива 1999/5/ЕО⁽²³⁾ относно разработването на радионавигационно оборудване и далекосъобщително крайно оборудване, както и на член 14, параграф 3 от Директива 2002/58/ЕО⁽²⁴⁾.

34. Следователно производителите следва да „вграждат“ мерки за защита на неприкосновеността на личния живот и сигурност в продуктите посредством технологични решения⁽²⁵⁾. Във връзка с това следва да се насърчават и подпомагат и инициативи за консултиране на заинтересованите лица относно необходимостта от изтриване на всички лични данни, преди да се пристъпи към изхвърляне на ОЕЕО (което включва безплатно предоставяне от производителите на софтуер за тази цел)⁽²⁶⁾.

IV. ЗАКЛЮЧЕНИЯ

35. С оглед на горното ЕНОЗД препоръчва органите по защита на данните, по-специално чрез Работната група по член 29, и ЕНОЗД да вземат активно участие в инициативи, свързани с изхвърляне на ОЕЕО посредством консултации на достатъчно ранен етап преди разработването на съответните мерки.

36. Отчитайки контекста, в който се осъществява обработването на лични данни, ЕНОЗД препоръчва в предложението да бъдат включени конкретни разпоредби:

- предвиждащи, че директивата относно ОЕЕО се прилага, без да се засяга Директива 95/46/ЕО,
- забраняващи пускането на пазара на употребявани устройства, по отношение на които не са предварително

⁽²³⁾ Член 3, параграф 3 от Директива 1999/5/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 9 март 1999 г. относно радионавигационното оборудване и далекосъобщителното крайно оборудване и взаимното признаване на тяхното съответствие (ОВ L 91, 7.4.1999 г., стр. 10): „[...] Комисията може да вземе решение, че апаратурата от определени класове оборудване или апаратурата от определени типове трябва да бъде конструирана така, че да съдържа гаранции, че [...] личните данни и личната сфера на потребителя и абоната са защитени“.

⁽²⁴⁾ „Когато се изисква, могат да се приемат мерки, за да се осигури терминалното оборудване да бъде конструирано по начин, който е съвместим с правото на потребителите да защитават и контролират използването на техните лични данни, в съответствие с Директива 1999/5/ЕО и Решение 87/95/ЕИО на Съвета от 22 декември 1986 година, относно стандартизация в областта на информационните технологии и съобщения“. Вж. също съображение 46 към същата директива, цитирано в бележка под линия 13.

⁽²⁵⁾ В подкрепа на това политическо решение вж.: V. Reding, Програмна реч, изнесена в рамките на деня за защита на данните, 28 януари 2010 г., Европейският парламент, Брюксел, SPEECH/10/16: „Бизнесът трябва да използва своя иновационен потенциал, за да подобрява защитата на неприкосновеността на личния живот и на личните данни от самото начало на цикъла на разработване. Принципът на защита неприкосновеността на личния живот още на етапа на проектирането е в интерес както на гражданите, така и на предприятията. Този принцип ще гарантира по-добра защита на физическите лица, както и повишено доверие в новите услуги и продукти, което на свой ред ще окаже положително въздействие върху икономиката. Запознах се с някои насърчителни примери, но предстои да се направи много повече“.

⁽²⁶⁾ Вж. например: Кралска канадска конна полиция, В2-002 — Продукти за презапис и сигурно изтриване на информационни носители (май 2009 г.) на адрес: <http://www.rcmp-grc.gc.ca/ts-st/pubs/jit-ti-sec/index-eng.htm>

предприети подходящи мерки за сигурност, съответстващи на най-новите технически стандарти, гарантиращи изтриването на лични данни, които може да се съдържат в тях,

— по отношение на принципа на „защита на неприкосновеността на личния живот още на етапа на проектирането“ или „сигурност още на етапа на проектирането“: доколкото е възможно защитата на неприкосновеността на личния живот и на данните следва да бъде интегрирана по принцип при проектирането на електрическото и електронното оборудване, така че потребителите да имат възможност да изтриват лесно и безплатно лични данни, които може да се съдържат в такива устройства, при тяхното изхвърляне.

37. Във връзка с това ЕНОЗД настоятелно препоръчва предложението да бъде изменено в съответствие с Директива 95/46/ЕО, както следва:

— съображение 11: „Освен това настоящата директива следва да се прилага без да се засяга законодателството за защита на данните, и по-специално Директива 95/46/ЕО. Тъй като електрическото и електронното оборудване (ЕЕО) представлява широка група продукти, която включва разнообразни информационни носители, на които може да се съхраняват лични данни (като например информационно-технологично и телекомуникационно оборудване), свързаните с тях операции по изхвърляне, и по-специално повторната употреба и рециклирането, може да са свързани с риск от нерегламентиран достъп до лични данни, съхранявани в ОЕЕО. Поради това доколкото е възможно защитата на неприкосновеността на личния живот и на данните следва да бъде интегрирана по принцип при проектирането на електрическото и електронното оборудване, така че потребителите да имат възможност да изтриват лесно и безплатно лични данни, които може да се съдържат в такива устройства, при тяхното изхвърляне.“

— член 2, параграф 3: „Настоящата директива следва да се прилага без да се засяга законодателството за защита на данните, и по-специално Директива 95/46/ЕО.“

38. Освен това ЕНОЗД счита, че следва бъдат обсъдени следните изменения:

— член 4, параграф 2: „Държавите-членки следва да насърчават мерки за стимулиране на проектирането и производството на електрическо и електронно оборудване, което улеснява изтриването на всички лични данни, съдържащи се в ЕЕО при тяхното изхвърляне.“

— член 8, параграф 7: „Държавите-членки гарантират, че всички събрани ОЕЕО, съдържащи лични данни, които се подлагат на обработка с цел тяхното рециклиране или повторна употреба, няма да бъдат пускани на пазара, освен ако тези данни са били предварително изтрети чрез използване на най-добрите налични техники.“

-
- член 14, параграф 6: „Държавите-членки могат да изискват от производителите и/или разпространителите да предоставят на потребителите на ЕЕО, съдържащи лични данни, информация, например в указанията за употреба или при продажбата, относно необходимостта от изтриване на личните данни, които може да се съдържат в ЕЕО, преди тяхното изхвърляне“.

Съставено в Брюксел на 14 април 2010 година.

Peter HUSTINX

Европейски надзорен орган по защита на данните
